

LLEI 1/1999, DE 17 DE MARÇ, DE L'ESTATUT DELS PRODUCTORS I INDUSTRIALS AGROALIMENTARIS DE LES ILLES BALEARS¹

(BOCAIB núm. 38, de 25 de març de 1999)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I) La Directiva 89/397/CEE del Consell, de 14 de juny de 1989, estableix els principis generals per a la realització del control oficial dels productes alimentaris. A l'apartat 2 de l'article 1, es defineixen les tres finalitats de control: prevenir els riscos per a la salut pública, protegir els interessos dels consumidors i garantir la lleialtat de les transaccions comercials. A l'Estat espanyol, mitjançant la Llei general de sanitat, la Llei 26/1984, de 19 de juliol, general per a la defensa dels consumidors i usuaris i la Llei 1/1998, de 10 de març, de l'estatut dels consumidors i usuaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, es creà el marc normatiu per al compliment de les dues primeres finalitats esmentades a la Directiva 89/397/ CEE.

II) L'apartat 3 de l'article 1 de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris estableix que no tendran la consideració de consumidors o usuaris els que, sense constituir-se en destinataris finals, adquireixin, emmagatzemin, utilitzin o consumeixin béns o serveis, per tal d'integrar-los en processos de producció, transformació, comercialització o prestació a tercers. Així, productors i industrials agroalimentaris no tendran la consideració de consumidors en l'adquisició dels mitjans de producció. No obstant això, és necessari protegir els interessos d'aquestes persones en l'exercici de l'activitat productiva.

III) El marc legal que regula els aspectes relacionats amb la protecció dels interessos de productors i industrials agroalimentaris, així com el control per garantir la lleialtat de les transaccions comercials dels aliments és poc clar i confús. Alguns aspectes es preveuen en el Reial Decret 1945/1983, de 22 de juny, pel qual es regulen les infraccions i sancions en matèria de defensa del consumidor i de la producció agroalimentària.

IV) Els canvis profunds que han experimentat la producció i la comercialització agroalimentària, la incorporació de tecnologies noves i formes de comercialització i venda, l'increment dels intercanvis de mitjans de producció i aliments entre regions i estats, fan necessari adaptar la normativa a la nova situació i establir mesures que permetin controlar amb la mateixa atenció els productes alimentaris destinats o provinents de la comunitat autònoma o d'una altra regió o estat de la Unió Europea.

V) En els darrers anys, les referències a l'etiquetat dels productes alimentaris sobre la zona de producció i elaboració del producte i/o d'algun dels seus ingredients, o el sistema de producció i elaboració, s'utilitzen per diferenciar determinats aliments d'altres aliments semblants. Un ús inadequat d'aquestes referències pot donar lloc a la competència deslleial i fins i tot al descrèdit del producte. És per això que s'ha aprofitat l'elaboració de la norma per aclarir els termes en què pot fer-se referència a la zona i/o al sistema de producció i elaboració.

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per la Llei 20/2001, de 21 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública ([BOIB núm. 156 Ext., de 31 de desembre de 2001](#)) i per la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears ([BOIB núm. 18, de 9 de febrer de 2019](#)).

VI) L'article 38 de la Constitució reconeix la llibertat d'empresa en el marc de l'economia de mercat i estableix que els poders públics n'han de garantir i protegir l'exercici i la defensa de productivitat, d'acord amb les exigències de l'economia general i, si s'escau, de la planificació. Per garantir la lleialtat de les transaccions agroalimentàries, en el marc de l'economia de mercat, és necessari regular-la mitjançant una norma de rang legal.

VII) D'acord amb l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, correspon a la comunitat autònoma la competència exclusiva en matèria d'agricultura i ramaderia.

TÍTOL I

PRINCIPIS GENERALS

Article 1. Objecte de la llei

1. Aquesta llei té com a objecte garantir la lleialtat de les transaccions comercials agroalimentàries i la protecció dels drets i els interessos legítims dels productors agraris i dels industrials agroalimentaris, en el territori de les Illes Balears.

2. Constituirà infracció administrativa en matèria de producció i comercialització agroalimentària, tota acció o omissió tipificada com a tal en aquesta llei, en les disposicions legals o reglamentàries de la comunitat autònoma de les Illes Balears, de l'Estat espanyol o de la Unió Europea, i que s'hagin publicat en els butlletins oficials respectius.

Article 2. Àmbit

Aquesta llei s'aplicarà a totes les infraccions administratives que, en matèria de producció i comercialització agroalimentària, s'emprenguin en el territori de les Illes Balears, independentment del domicili social o de la ubicació del centre productor, elaborador, envasador o importador.

Article 3. Definicions

1. Als efectes d'aquesta llei, es consideraran productors agraris totes les persones físiques o jurídiques que desenvolupin l'activitat agrària professionalment i amb ànim de lucre.

2. Als efectes d'aquesta llei, es consideraran industrials agroalimentaris totes les persones físiques o jurídiques que desenvolupin professionalment, i amb ànim de lucre, l'activitat de transformació, d'elaboració i/o d'envasament de productes agraris o mitjans de producció.

3. S'entendran per matèries i elements necessaris per a la producció agroalimentària, els aliments, els productes, els útils, les instal·lacions, les activitats i els serveis.

4. S'entendran per mitjans de producció: les llavors, els adobs, els pinsos, els aliments, els additius, les vitamines, les sals minerals, els oligoelements i la resta de productes d'addició utilitzats en la producció agroalimentària. No tendran la consideració de mitjans de producció els productes fitosanitaris o zoonosanitaris.

TÍTOL II DELS DRETS I DEURES

CAPÍTOL I PRINCIPIS GENERALS

Article 4. Drets

Els drets bàsics dels productors agraris i industrials agroalimentaris són:

- a) La protecció dels seus legítims interessos econòmics.
- b) L'ús, en l'etiquetatge, el retolat i la publicitat, del nom de la comunitat autònoma, de l'illa, de la comarca, de la localitat o del terme on s'hagi produït o elaborat el producte agroalimentari.
- c) La indemnització o reparació dels danys o perjudicis soferts, si s'hagués declarat per l'Administració.
- d) La informació correcta sobre els diferents mitjans de producció.
- e) L'audiència prèvia en el procediment d'elaboració de les disposicions generals que els afecten directament, i la representació dels seus interessos. Tot això a través de les associacions, agrupacions o confederacions de productors agraris o industrials agroalimentaris.
- f) La protecció jurídica, administrativa i tècnica en les situacions d'inferioritat, de subordinació o d'indefensió.

Article 5. Irrenunciabilitat dels drets

La renúncia prèvia a l'exercici dels drets reconeguts en aquesta llei i normes complementàries, els actes en frau de llei i els pactes que tenguin per objecte l'exclusió de l'aplicació, són nuls de ple dret, d'acord amb la legislació civil.

Article 6. Deures

Les persones dedicades a la producció i/o a la comercialització de mitjans de producció i de productes agroalimentaris quedaran subjectes als requisits, les condicions, les obligacions i les prohibicions determinats en aquesta llei, i hauran d'evitar i denunciar qualsevol forma de frau, contaminació, alteració, adulteració, abús o negligència que perjudiqui o posi en risc els interessos generals, econòmics o socials del sector agroalimentari.

CAPÍTOL II DRET A LA PROTECCIÓ DELS INTERESSOS ECONÒMICS

Article 7. Marc legal de protecció

Els legítims interessos econòmics i socials dels productors i industrials agroalimentaris s'hauran de respectar en els termes establerts en aquesta llei i en la legislació general sobre producció i comercialització agroalimentària.

Article 8. Protecció contra la competència deslleial

Les administracions públiques vetllaran i adoptaran les mesures que siguin de la seva competència per aconseguir el compliment de la legislació vigent per tal que els

productors i els industrials agroalimentaris estiguin protegits contra la competència deslleial.

Article 9. Prohibició de la venda amb pèrdua

Es prohibeix la venda de mitjans de producció i productes agroalimentaris a un preu inferior al preu de cost. Reglamentàriament, s'establirà el sistema per establir el preu de cost.

No obstant això, l'Administració o les administracions, excepcionalment i mentre persisteixin circumstàncies que aconsellin la intervenció, podrà comprar o autoritzar la venda a preu inferior al de cost, que tindrà com a objectiu garantir l'estabilitat dels mercats.

CAPÍTOL III DE LA INDICACIÓ DE LA ZONA I/O DEL SISTEMA DE PRODUCCIÓ I D'ELABORACIÓ

Article 10. Dels noms geogràfics

Derogat²

Article 11. De les denominacions de qualitat

Es prohibeix l'ús de noms i marques que, per similitud fonètica, gràfica o ortogràfica amb denominacions de qualitat reconegudes per l'Administració, puguin induir a confusió sobre l'origen del producte.

Article 12. Dels noms de sistemes de producció i/o d'elaboració

Es prohibeix l'ús de noms i marques que, per similitud fonètica, gràfica o ortogràfica, puguin induir a confusió sobre el sistema o la tècnica de producció i/o d'elaboració.

CAPÍTOL IV DEL DRET A LA PROTECCIÓ JURÍDICA I A LA REPARACIÓ DELS DANYS I PERJUDICIS SOFERTS

Article 13. Dret a reclamar i a rescabalar-se pels danys i perjudicis soferts

1. Els productors i industrials agroalimentaris tenen dret, d'acord amb la legislació vigent, al rescabament dels danys i perjudicis que puguin sofrir com a conseqüència de l'adquisició o de l'ús de mitjans de producció i productes agroalimentaris.

2. Sense perjudici del dret d'acudir directament a la via judicial, els productors i els industrials agroalimentaris podran dirigir-se a l'Administració autonòmica, per tal de ser atesos, en el marc de les seves competències, amb relació a la informació i la protecció dels seus drets i interessos.

² Aquest article ha estat derogat per la Llei 20/2001, de 21 de desembre, esmentada en la nota 1.

CAPÍTOL V

DEL DRET A LA INFORMACIÓ DEL PRODUCTOR I DE L'INDUSTRIAL AGROALIMENTARIS

Article 14. Informació sobre els mitjans de producció

Els mitjans de producció posats a disposició dels productors i industrials agroalimentaris, hauran de dur o permetre, de forma certa i objectiva, una informació veraç, completa i eficaç sobre les seves característiques essencials.

Article 15. Contingut mínim de la informació

Derogat³

Article 16. Control de l'activitat publicitària

L'activitat publicitària es desenvoluparà d'acord amb els principis d'objectivitat, de veracitat i d'autenticitat, en el marc de la legislació general sobre publicitat. Els poders públics faran ús dels mecanismes que estableixi la legislació vigent per obtenir el cessament o la rectificació de la publicitat il·lícita.

Article 17. Valor de l'oferta, la promoció i la publicitat

1. L'oferta, la promoció i la publicitat dels productes, de les activitats o dels serveis, s'ajustaran a la seva naturalesa, característiques, condicions, utilitat o finalitat, sense perjudici del que s'estableix a les disposicions de publicitat.

2. L'Administració pública adoptarà les mesures oportunes perquè les prestacions pròpies de cada mitjà de producció ofert als productors i industrials agroalimentaris s'ajustin a l'oferta de promoció i publicitat, encara que no figurin expressament en el contracte signat o en el document o comprovant rebut.

3. No obstant això, si el contracte signat establia clàusules més beneficioses, aquestes prevaldran sobre el contingut de l'oferta, la promoció o la publicitat.

TÍTOL III

DE L'ACTUACIÓ ADMINISTRATIVA EN MATÈRIA D'INSPECCIÓ

CAPÍTOL I

DE LA INSPECCIÓ DE FRAUS AGROALIMENTARIS

Article 18. De les actuacions

1. L'Administració autonòmica desenvoluparà actuacions de control i d'inspecció sobre els mitjans de producció i productes alimentaris, per tal de comprovar-ne l'adequació a les normes vigents en matèria de producció i comercialització agroalimentàries.

2. Les actuacions d'inspecció tendran com a objectiu preferent el control:

- a) De la qualitat i la publicitat dels mitjans de producció i productes agroalimentaris, de la idoneïtat dels establiments on s'elaborin, manipulin, envasin, emmagatzemin o expedeixin i dels mitjans en què es transportin.

³ Aquest article ha estat derogat per la Llei 20/2001, de 21 de desembre, esmentada en la nota 1.

- b) De l'ús adequat de les denominacions de qualitat i de les referències a zones o sistemes de producció o d'elaboració.
- 3. L'Administració autonòmica procurarà que els productes destinats a expedir-se a altres regions de la Unió Europea es controlin amb la mateixa cura que els destinats a comercialitzar-se en el seu mateix territori.
- 4. L'Administració autonòmica actuarà tal com prescriu l'apartat anterior, amb els productes destinats a l'exportació fora de la Unió Europea.
- 5. Reglamentàriament, la comunitat autònoma establirà programes de previsió en els quals es definiran el caràcter i les freqüències que s'hauran de realitzar de forma regular durant un període determinat.

Article 19. De l'àmbit

- 1. La inspecció s'estendrà a totes les fases de producció, de fabricació, d'elaboració, de tractament, d'emmagatzematge, de transport, de distribució i de comerç de mitjans de producció i productes agroalimentaris.
- 2. Estaran sotmesos a la inspecció:
 - a) L'estat i l'ús que es faci, en les diferents fases esmentades en l'apartat 1 d'aquest article, dels terrenys, dels locals, de les oficines, de les instal·lacions i el seu entorn, dels mitjans de transport, dels equips i dels materials.
 - b) Els mitjans de producció, els productes semiacabats i els productes acabats disposats per a la venda.
 - c) Les matèries primeres, els ingredients, els auxiliars tecnològics i altres productes utilitzats per a la preparació i producció de productes alimentaris.
 - d) Els materials i els objectes destinats a entrar en contacte amb els mitjans de producció i els productes alimentaris.
 - e) Els productes i els procediments de neteja, desinfecció, desinsectació, desratització i de qualsevol altre plagicida i el manteniment.
 - f) Els procediments utilitzats per a la fabricació o el tractament de mitjans de producció i productes alimentaris.
 - g) L'etiquetatge i la presentació dels mitjans de producció i productes alimentaris.
 - h) Els mitjans de conservació.

Article 20. De l'acte de la inspecció

- 1. La inspecció consistirà en una o diverses de les operacions següents: inspecció, presa de mostres i anàlisis, examen del material escrit i documental, examen dels sistemes de verificació aplicats pels inspeccionats i dels resultats que se'n desprenen.
- 2. L'inspector podrà examinar el material escrit i documental en possessió de les persones físiques i jurídiques en les diferents fases esmentades a l'apartat 1 de l'article 19.
- 3. Així mateix, l'inspector podrà fer còpies o extractes del material escrit, informàtic i documental sotmès a examen.
- 4. Les operacions esmentades a l'apartat 1 es podran completar, si s'escau, mitjançant:
 - a) L'audiència del responsable de l'empresa sotmesa a inspecció i de les persones que fan feina per compte d'aquesta empresa.

- b) La lectura dels valors registrats pels instruments de mesura utilitzats per l'empresa.
 - c) Els controls, realitzats per l'inspector amb els seus propis instruments, dels mesuraments efectuats amb els instruments instal·lats per l'empresa.
5. L'actuació inspectora s'ajustarà a les prescripcions establertes legalment i reglamentàriament.
6. La detecció per part de la inspecció d'accions o omissions que no causin un perjudici directe al sector agroalimentari, que donen lloc a simples irregularitats que es poden esmenar a requeriment de la inspecció, donaran lloc a l'obertura d'un procediment de vigilància i, eventualment, a una amonestació al responsable d'aquestes.

Article 21. Del personal inspector

Els inspectors de defensa contra frauds tendran caràcter d'autoritat en l'exercici de les seves funcions. Per al desenvolupament de l'actuació inspectora podran sol·licitar l'ajuda que sigui necessària de qualsevol altra autoritat o dels seus agents, que hauran de prestar-se-la.

Article 22. Valor provatori dels fets

D'acord amb el que es disposa a l'article 137 de la Llei 30/1992, *de régimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común*, els fets constatats pels inspectors de defensa contra frauds agroalimentaris que es formalitzin en acta, tendran valor provatori, sense perjudici de les proves que, en defensa dels drets o interessos respectius, puguin indicar o aportar els propis administrats.

Article 23. Obligacions dels inspeccionats

Les persones físiques i jurídiques titulars dels establiments susceptibles d'inspecció estan obligades a:

- a) Consentir i facilitar les visites d'inspecció.
- b) Subministrar tota classe d'informació sobre instal·lacions, productes, equips o serveis, entre elles les autoritzacions, els permisos i les llicències necessaris per a l'exercici de l'activitat, i permetre que el personal inspector comprovi directament les dades aportades.
- c) Tenir a disposició de la inspecció la documentació que serveixi de justificació de les transaccions efectuades, tals com els contractes, les factures, els albarans, les guies sanitàries i la resta de documents exigits legalment, així com aquells que siguin necessaris per determinar les responsabilitats pertinents.
- d) Facilitar l'obtenció de còpia o reproducció de la documentació esmentada en els punts anteriors.
- e) Permetre que es practiqui la presa de mostres o que s'efectuï qualsevol tipus de control o d'assaig sobre els productes i béns en qualsevol fase de producció, d'elaboració, d'envasament, de transport, d'emmagatzematge o de comercialització.

Article 24.- Drets dels inspeccionats

Els inspeccionats tenen dret a poder recórrer de forma eventual a un contraperitatge de les proves o mostres preses en la inspecció.

Article 25. Formació i recursos de la inspecció

L'Administració autonòmica haurà de vetllar perquè la dotació de recursos de la inspecció de defensa contra frauds sigui l'adequada a la funció que s'ha de realitzar i, en especial, per a la formació continuada del personal inspector.

CAPÍTOL II MESURES CAUTELARS I PREVENTIVES

Article 26. Adopció de mesures cautelars

En aquells casos en què hi ha indicis clars d'infracció en matèria de producció i comercialització agroalimentària, l'inspector, si ho creu convenient i necessari, podrà adoptar motivadament totes les mesures cautelars o preventives que consideri oportunes per tal d'evitar danys i perjudicis. En particular, en els casos següents:

- a) Quan es vulnerin, de forma generalitzada, els legítims interessos econòmics i socials del sector agroalimentari.
- b) Quan s'usi inadequadament el nom de la zona o sistema de producció o elaboració.
- c) Si es comprova que es transporten o es comercialitzen els mitjans de producció o productes alimentaris, per als quals s'hagi prescrit un document d'acompanyament, i aquest no s'adjunta o conté indicacions falses, errònies o incompletes.
- d) Quan hi hagi indicis de risc per a la salut i la seguretat de les persones.

Article 27. Tipus de mesures cautelars

1. Les mesures cautelars que s'han d'adoptar podran consistir en:

- a) La immobilització de productes.
- b) La paralització dels vehicles destinats al transport de la mercaderia.
- c) La retirada de productes del mercat.
- d) La suspensió de funcionament d'àrea o d'element de l'explotació, de l'establiment o del servei.
- e) El tancament d'un establiment o la paralització d'una activitat.
- f) La informació pública en la forma reglamentària establerta.

2. Les mesures cautelars i preventives hauran d'ésser proporcionades a la irregularitat detectada, i mantenir-se el temps estrictament necessari per a la realització de les diligències oportunes o el que els interessats inverteixin en l'esmena del problema o completa eliminació del fet que motivà l'actuació, la qual cosa s'haurà de verificar convenientment per l'autoritat que ordenà la mesura. Quan la irregularitat es pugui esmenar, podrà comercialitzar-se el producte sempre que aquesta s'esmeni prèviament.

Article 28. Procediment d'actuació

1. Si s'adopten les mesures esmentades a l'article anterior abans de l'inici del procediment sancionador, en l'acte de notificació d'aquestes es fixarà un termini màxim d'audiència a l'interessat de cinc dies hàbils. L'autoritat competent dictarà resolució sobre la mesura adoptada, en el termini de deu dies hàbils comptadors des de la data en què s'adopti la mesura.

2. En cas de productes alimentaris de difícil conservació en l'estat inicial o de productes peribles, l'autoritat competent en matèria de producció i comercialització agroalimentària podrà ordenar la venda en pública subhasta del producte retingut. L'import de la venda es dipositarà en un compte a disposició de l'autoritat competent. Quan a la resolució s'indicàs la inexistència d'infracció, es tornarà a l'interessat el producte o el valor d'aquest, en cas que s'hagi subhastat.

3. Si la mercaderia no és susceptible de comercialització i és perible, es destruirà. En cas que no hi hagi infracció, la mateixa autoritat competent indemnitzarà l'interessat, prèvia declaració de responsabilitat de l'Administració.

4. L'autoritat competent podrà autoritzar el retorn a origen de les mercaderies intervingudes, prèvia constitució d'una fiança suficient que cobreixi la responsabilitat civil i la possible infracció.

TÍTOL IV DE LA POTESTAT SANCIONADORA

Article 29. Atribució de la potestat sancionadora

1. Correspon a l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears la potestat sancionadora en matèria de producció i comercialització agroalimentària, que exercirà els òrgans administratius d'aquesta, que la tenguin atribuïda.

2. L'òrgan competent, prèvia tramitació del procediment sancionador corresponent, sancionarà les infraccions en matèria de producció i comercialització agroalimentàries comeses en l'àmbit territorial de les Illes Balears.

Article 30. Tipificació d'infraccions

Les infraccions administratives en matèria de producció i comercialització agroalimentària es classifiquen en antireglamentàries, per clandestinitat, econòmiques, per frau i per obstrucció de la inspecció.

1. Es consideraran infraccions antireglamentàries:⁴

- a) La no presentació del certificat acreditatiu de les inscripcions oficials de l'empresa o el producte quan s'estigui obligat a la no exhibició d'aquest en el local corresponent en la forma establerta.
- b) L'incompliment en la remissió dins dels terminis marcats de les declaracions establertes a la normativa agroalimentària o la presentació de documents defectuosos, quan aquests siguin obligatoris.
- c) La falta de talonaris matrius de factures de venda, llibres de moviments o tots els documents que les disposicions vigents obliguin a dur.
- d) La falta d'inscripció o de comunicació de les modificacions de les dades declarades a l'organisme administratiu corresponent, de les explotacions i les indústries agroalimentàries, segons les normes en vigor.
- e) La paralització de les activitats de les indústries agràries i alimentàries sense haver-ho comunicat a l'organisme administratiu corresponent, d'acord amb la legislació vigent.

⁴ Lletres g, h i i afegides per la Llei 3/2019, de 31 de gener, esmentada en la nota 1.

- f) L'incompliment de les instruccions que sobre l'activitat i la competència emanin de les administracions competents en matèria agroalimentària, sempre que es tracti d'infraccions merament formals no previstes en els apartats següents.
 - g) Cometre inexactituds, errades o omissions en les dades o les informacions en l'etiquetatge, els documents d'acompanyament, els documents comercials, els registres, la retolació, la presentació i l'embalatge dels productes agroalimentaris o de les matèries i els elements per a la producció i la comercialització agroalimentàries.
 - h) No tenir o no portar un sistema d'autocontrol i de traçabilitat interna, quan es tenguí l'obligació de fer-ho, perquè així ho indiqui una normativa sectorial específica, o no disposar d'algun dels elements reglamentaris en el sistema d'assegurament de la traçabilitat, com la identificació, els registres o la documentació d'acompanyament dels productes, o no tenir sistemes i procediments de traçabilitat prou actualitzats.
 - i) No disposar de qualsevol dels elements reglamentaris en el sistema de garantia de la traçabilitat, com la identificació, els registres o la documentació d'acompanyament dels productes, o no disposar dels sistemes o els procediments de traçabilitat que siguin adequats i comprensibles i estiguin al dia.
2. Són infraccions per clandestinitat:
- a) La tinença en explotacions agràries, en establiments agroalimentaris o en locals annexos, de substàncies no autoritzades per la legislació específica per a la producció o l'elaboració dels productes.
 - b) L'elaboració, distribució o venda de productes, de matèries o d'elements i/o per al sector agroalimentari, sense que el titular responsable o el local posseeixi l'autorització preceptiva, quan legalment fos exigible aquest requisit.
 - c) La falta d'inscripció d'aquests productes, matèries o elements en la forma que per a cada un d'ells s'hagués establert.
 - d) La tinença o venda de productes a granel sense tenir-hi l'autorització, o la circumstància que els envasos no reuneixin els requisits exigits per les disposicions corresponents.
 - e) La falta d'etiquetes o de retolació indeleble, que fossin preceptives, o que no s'ajustin a la forma o a les condicions establertes per a aquests productes.
 - f) El subministrament, sense ajustar-se a la realitat, de totes les dades que siguin normativament exigibles.
 - g) La possessió de maquinària o d'eines, sense que s'hagin inscrit preceptivament en els registres normativament establerts, així com no donar-les de baixa en aquests registres quan per qualsevol causa deixin d'utilitzar-se d'una manera permanent.
 - h) La plantació o el cultiu no autoritzat d'espècies o varietats de plantes que se subjectin a normatives específiques, o la multiplicació, sense l'autorització de l'obtenidor, de varietats registrades.
 - i) La instal·lació o modificació de les indústries agràries i alimentàries amb incompliment de les disposicions vigents en matèria de regulació d'aquestes indústries.

- j) L'exercici d'activitats en les indústries agràries i alimentàries sense estar inscrites en el registre corresponent, o quan aquelles activitats no es prevegin en aquesta inscripció, o aquesta s'hagi cancel·lat.
 - k) L'exercici d'activitats agroalimentàries sense disposar dels equips tècnicament adequats i sense utilitzar-los.
 - l) La transferència de les autoritzacions per a la instal·lació o la modificació d'indústries agràries i alimentàries no liberalitzades, sense permís exprés de l'administració competent, així com l'incompliment de les clàusules de l'autorització o dels requisits exigibles, i l'incompliment dels terminis prevists en aquesta autorització, o, si s'escau, en les pròrrogues atorgades per realitzar les instal·lacions o les modificacions autoritzades.
 - m) I, en general, tota actuació que, amb propòsit de lucre, tendeixi a eludir l'efectivitat de les normes i mesures de vigilància o d'intervenció establertes en les matèries a què es refereix aquest apartat segon.
3. Són infraccions en matèria econòmica:
- a) La venda de mitjans de producció o productes agroalimentaris per davall del preu de cost.
 - b) L'aportació de dades falses que puguin induir a qualsevol administració atorgar ajudes, subvencions o beneficis de qualsevol índole, sense que es compleixin els requisits o es reuneixin les condicions prèviament establertes a partir del moment en què es concedeixi la subvenció o el benefici.
 - c) La no expedició de factures comercials, l'omissió en aquestes o l'extensió deficient d'algunes dades exigides a la legislació vigent.
 - d) I, en general, tota actuació que, amb propòsit de lucre, tendeixi a eludir l'efectivitat de les normes i mesures de vigilància o d'intervenció establertes en les matèries a què fa referència aquest apartat tercer.
4. Són infraccions per frau:
- a) L'elaboració de mitjans de producció, productes agraris i alimentaris, mitjançant tractaments o processos que la normativa vigent no autoritzi, així com l'addició o la substracció de substàncies o d'elements que en modifiquin la composició amb finalitats fraudulentos.
 - b) Les defraudacions en la naturalesa, la composició, la qualitat, la riquesa, el pes, l'excés d'humitat o qualsevol altra discrepància que hi hagués entre les característiques reals de la matèria o de l'element de què es tracti, i les ofertes pel productor, fabricant o venedor, així com tot acte voluntari de naturalesa similar que suposi transgressió o incompliment del que es disposa a la normativa vigent.
 - c) La utilització en les etiquetes, en els envasos o en la propaganda, d'indicacions de procedència, d'indicacions sobre el sistema de producció o elaboració, d'indicacions de denominació de qualitat, classe de producte i d'indicacions falses que no es corresponguin al producte o induïxin a confusió.
 - d) La falsificació de productes agroalimentaris i la venda dels productes falsificats.
 - e) I, en general, l'incompliment dels requisits, les obligacions o prohibicions que tendeixin a eludir l'efectivitat de les normes relacionades amb la producció i comercialització agroalimentàries, inclòs el transport.

5. Són infraccions per obstrucció a la inspecció:

- a) L'obstrucció o negativa a facilitar les funcions d'inspecció, de vigilància o d'informació, així com de subministrar dades als inspectors, i, en especial, la negativa encaminada a evitar les preses de mostres o a fer ineficaç la inspecció; així com el subministrament d'informació inexacta o de documentació falsa.
- b) La resistència, la coacció, l'amenaça, la represàlia o qualsevol altra forma de pressió als funcionaris encarregats de les funcions a què fa referència aquesta llei o contra les empreses, els particulars o les associacions de consumidors que hagin iniciat o pretenguin iniciar qualsevol classe d'acció legal, de denúncia o de participació en procediments ja iniciats, així com la temptativa d'exercitar aquests actes.
- c) L'incompliment dels requeriments efectuats pels òrgans administratius, encaminats a aclarir els fets i a esbrinar les responsabilitats susceptibles de sanció.
- d) L'incompliment de les mesures cautelars i preventives adoptades per l'autoritat competent i qualsevol conducta que tendeixi a ocultar o manipular les mercaderies obtingudes.

Article 31. Responsabilitat de les infraccions

1. Seran responsables de les infraccions tipificades en aquesta llei, les persones físiques o jurídiques que per acció o omissió hi haguessin participat.

2. El fabricant, l'importador, el venedor o el subministrador dels mitjans de producció o de matèries i d'elements necessaris per a la producció agroalimentària en responen de l'origen, la identitat i la idoneïtat, i de les infraccions que s'hi comproven.

3. Dels productes a granel o envasats sense etiqueta, o quan en l'etiqueta no figuri cap firma o raó social, el responsable en serà el tenidor, sense perjudici que es pugui identificar i provar la responsabilitat de l'anterior tenidor o proveïdor.

4. En cas de productes envasats, etiquetats o tancats amb tancament íntegre, el responsable és la firma o raó social que figuri a l'etiqueta, la presentació o la publicitat. Es podrà eximir d'aquesta responsabilitat si prova la falsificació o manipulació incorrecta per part de tercers, que en seran els responsables. Així mateix, també en serà responsable el que comercialitzi i envasi aquests productes.

5. Quan una infracció s'imputi a una persona jurídica, també es consideraran responsables les persones físiques que integrin els òrgans rectors o de direcció, així com els tècnics responsables de l'elaboració i del control.

6. El transportista que dugui la mercaderia sense la documentació adequada quan es provi la connivència.

7. Si en la comissió de la infracció concorreguessin diverses persones, en respondran solidàriament.

Article 32. Qualificació de les infraccions⁵

1. Les infraccions en matèria de producció i comercialització agroalimentàries es qualifiquen en lleus, greus o molt greus.

⁵ Article modificat per la Llei 3/2019, de 31 de gener, esmentada en la nota 1.

2. Es qualifiquen com a lleus les infraccions de clandestinitat i d'obstrucció a la inspecció, i les que tipifica l'article 30.1, 2 i 4 d'aquesta llei, que no estiguin qualificades com a greus.

3. Es qualifiquen com a greus la infracció antireglamentària tipificada en l'article 30.1.h) i les infraccions en matèria econòmica i per frau, tipificades en l'article 30.3 i 4, ambdós d'aquesta llei, quan hi concorri alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que les infraccions es cometin en l'origen de la producció o la distribució, de manera conscient i deliberada o per falta dels controls o les precaucions exigibles en l'activitat, el servei o la instal·lació de què es tracti.
- b) Que la negativa a facilitar informació o col·laborar amb els serveis de control i inspecció sigui reiterada.

4. Es qualifica com a molt greu qualsevol infracció de les que es tipifiquen com a greus en l'apartat 3 anterior quan hi concorri alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que la infracció impliqui l'extensió de l'alteració, l'adulteració, la falsificació o el frau a terceres persones a les quals es facilitin productes, informes, mitjans o procediments.
- b) Que la infracció, en tot o en part, sigui concurrent amb infraccions sanitàries molt greus o hagi servit per facilitar-les o encobrir-les.

Article 33. Quanties de les sancions⁶

1. La comissió d'infraccions en matèria de producció i comercialització agroalimentàries pot donar lloc a les sancions següents:

- a) Infraccions lleus: advertència o multa de fins a 3.000 €.
L'advertència només es pot imposar quan s'esmenin els defectes detectats en el termini determinat, sempre que no hi hagi hagut cap altra advertència en el darrer any per un fet igual o similar i la conducta infractora no tenguin efectes sobre la salut pública, els interessos dels consumidors o la credibilitat del sistema alimentari.
- b) Infraccions greus: multa compresa entre 3.001 i 15.000 €.
Aquesta quantitat es pot sobrepassar fins al quintuple del valor dels productes objecte de la infracció.
- c) Infraccions molt greus: multa compresa entre 15.001 i 600.000 €.
Aquesta quantitat es pot sobrepassar fins al quintuple del valor dels productes objecte de la infracció.

2. El Consell de Govern pot actualitzar la quantia de les sancions quan les circumstàncies econòmiques i socials ho requereixin.

Article 34. Multes coercitives

1. En els casos prevists a l'article 99 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, l'autoritat competent, independentment de les multes sancionadores, podrà imposar als agents econòmics, a les empreses, a les associacions, a les unions o a les agrupacions d'empreses, multes coercitives de 10.000 a 1.500.000 ptes., reiterades pels lapsus de temps que siguin suficients per complir el que s'ordena per tal d'obligar-

⁶ Article modificat per la Llei 3/2019, de 31 de gener, esmentada en la nota 1.

les al cessament d'una acció prohibida, d'acord amb el que es disposa en aquesta llei o a la remodelació dels efectes d'una infracció.

2. Una vegada acomplida la resolució, es podrà reduir la quantia de la multa resultant de la decisió inicial, d'acord amb les circumstàncies concorrents.

Article 35. Criteris de graduació de les sancions

1. Una vegada qualificades les infraccions com a lleus, greus o molt greus, es graduaran les sancions en grau mínim, mitjà o màxim. En la graduació de les sancions s'hauran d'observar els criteris següents:

- a) El frau, la culpa o la simple inobservança.
- b) La naturalesa dels perjudicis causats als productors i/o industrials agroalimentaris.
- c) L'amonestació prèvia.
- d) El volum de vendes.
- e) La quantia del benefici il·lícit obtingut.
- f) El reconeixement i l'esmena de les infraccions abans que es resolgui el procediment sancionador corresponent.

2.⁷ D'acord amb aquests criteris, les sancions pecuniàries s'han d'imposar motivadament en els graus mínim, mitjà i màxim, entre els límits que s'indiquen a continuació:

- a) Sanció pecuniària per infracció lleu:
Grau mínim: fins a 1.000 €
Grau mitjà: de 1.001 a 2.000 €
Grau màxim: de 2.001 a 3.000 €
- b) Sanció pecuniària per infracció greu:
Grau mínim: de 3.001 a 5.000 €
Grau mitjà: de 5.001 a 10.000 €
Grau màxim: de 10.001 a 15.000 €
- c) Sanció pecuniària per infracció molt greu:
Grau mínim: de 15.001 a 200.000 €
Grau mitjà: de 200.001 a 400.000 €
Grau màxim: de 400.001 a 600.000 €.

Article 36. Reincidència

1. La comissió de successives infraccions administratives en matèria de producció i/o comercialització agroalimentàries durant el període de dos anys, se sancionarà amb l'increment de l'import de la multa corresponent:

- a) En un 50 per 100, quan es tracti d'una segona infracció al mateix precepte reglamentari, i en un 100 per 100, quan la infracció es faci per tercera o més vegades consecutives.
- b) En un 25 per 100, quan es tracti d'infracció diferent a la sancionada anteriorment, i en un 50 per 100 la tercera i les infraccions següents que no violin el mateix precepte reglamentari.

2. Quan la infracció anterior sigui de les considerades molt greus, la nova sanció pel mateix concepte s'incrementarà, en tot cas, en el 100 per 100 del seu import, i en

⁷ Apartat afegit per la Llei 3/2019, de 31 de gener, esmentada en la nota 1.

aquest cas, es podrà suspendre el responsable de la infracció de l'exercici de l'activitat de producció i/o comercialització agroalimentàries, per un temps no superior a un any ni inferior a tres mesos.

Article 37. Principis de proporcionalitat i efectivitat de les sancions

La imposició de les sancions pecuniàries es farà de manera que la comissió de les infraccions no sigui més beneficiosa per a l'infractor que el compliment de les normes infringides, sempre d'acord amb el principi de proporcionalitat, i amb la deguda adequació entre la gravetat del fet constitutiu de la infracció i la sanció que s'ha d'imposar.

Article 38. Altres sancions

1. L'autoritat a què correspon resoldre l'expedient podrà acordar, prèvia proposta de l'instructor i com a sanció, el decomís de la documentació de presentació del producte, així com de la mercaderia adulterada, falsificada, fraudulenta o no identificada, i d'aquella que pugui suposar un risc per a les persones, els animals o els vegetals. Les despeses que originin les operacions d'intervenció, de dipòsit, de decomís i de destrucció de la mercaderia són a càrrec de l'infractor.

2. Per raons d'exemplaritat, i sempre que hi concorri alguna de les circumstàncies de risc o dany efectiu per als interessos econòmics del sector agroalimentari, reincidència en infraccions greus o molt greus, o acreditada intencionalitat en la comissió de les infraccions, l'autoritat que adopti la resolució del procediment sancionador podrà acordar que es doni publicitat de les sancions imposades acompanyades del nom de l'empresa i de les persones naturals o jurídiques responsables, amb indicació expressa de les infraccions comeses. Aquestes dades es publicaran en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, en el butlletí del municipi on es radiqui l'empresa, en el *Boletín Oficial del Estado*, si l'empresa infractora és d'àmbit estatal o internacional, i en els mitjans de comunicació que es considerin oportuns.

3. També s'imposarà com a sanció accessòria el pagament de les anàlisis necessàries per comprovar la infracció investigada, quan aquestes fossin necessàries, a l'empresa que n'és responsable.

4. A més a més, es podrà tancar temporalment l'establiment, la instal·lació o el servei, on es va cometre la infracció, pel termini màxim de cinc anys, en aquells casos en què es va cometre una falta molt greu. No tindrà caràcter de sanció la clausura o el tancament de les instal·lacions que no comptin amb les autoritzacions o els registres preceptius, o la suspensió del seu funcionament en tant no es compleixin els requisits exigits.

Article 39. Prescripció i caducitat

1. Les infraccions en matèria de producció i comercialització agroalimentàries prescriuen als cinc anys. El termini de prescripció comença a comptar des del dia en què es comet la infracció, i s'interromp en el moment en què el procediment es dirigeix contra el presumpte infractor.

2. L'acció per perseguir les infraccions caducarà quan, coneguda per l'Administració competent per sancionar l'existència d'una infracció i, acabades les diligències dirigides a l'esclariment dels fets, o acabades les anàlisis inicials, transcorrin sis mesos sense que l'òrgan competent ordeni iniciar el procediment sancionador.

3. Les sol·licituds d'anàlisis contradictòries i diriments que fossin necessàries interrompran els terminis de prescripció de l'acció de persecució de la infracció, o de caducitat del procediment ja iniciat, fins que es practiquin.

4. Les sancions regulades en aquesta llei prescriuran als tres anys d'haver adquirit fermesa, exceptuant-ne les molt greus que prescriuran als cinc anys.

Article 40. Procediment sancionador

1. Les infraccions tipificades en aquesta llei se sancionaran, prèvia tramitació del procediment sancionador de caràcter general, reglamentàriament establert pel Govern de les Illes Balears, respectant les peculiaritats específiques que per a aquesta matèria es regulin.

2. El termini màxim en el qual ha de notificar-se la resolució expressa que finalitzi el procediment serà de 18 mesos, comptats des de la data d'inici del procediment administratiu sancionador. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi realitzat la notificació de la resolució, es produirà la caducitat del procediment amb arxiu de les actuacions. En cas que el procediment se suspengui o es paralitzi per causa imputable a l'interessat, s'interromprà el còmput per resoldre el procediment.

Article 41. Òrgans competents

Els òrgans competents per iniciar, tramitar i resoldre els procediments sancionadors en matèria de producció i comercialització agroalimentàries seran els que es determinin reglamentàriament.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

En tot el que no es preveu en aquesta llei i en les normes que la despleguen o complementen, serà d'aplicació la Llei 25/1970, de 2 de desembre, que aprova l'estatut de la vinya, del vi i dels alcohols.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

1. Fins que no es produeixi el desplegament reglamentari necessari, serà d'aplicació a la Illes Balears la normativa estatal en la matèria, en especial la Llei 26/1984, de 19 de juliol, de consumidors i usuaris, i el Reial Decret 1945/1983, d'infraccions i sancions en matèria de defensa dels consumidors i de la producció agroalimentària, que deixaran d'aplicar-se en l'àmbit territorial de les Illes Balears quan entrin en vigor les disposicions de desplegament previstes en aquesta llei.

2. Als procediments sancionadors inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, iniciats abans que entri en vigor, se'ls aplicarà la normativa anterior.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera

El Govern de les Illes Balears dictarà totes les disposicions necessàries per a l'aplicació d'aquesta llei.

Disposició final segona

En un termini de sis mesos, el Govern de les Illes Balears reglamentarà el sistema per calcular el cost dels productes, als efectes de poder determinar si hi ha venda per davall del preu de cost.

Disposició final tercera

Aquesta llei entrarà en vigor al mes d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.